

Asia: VN/11423/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalaiksi

Taustatiedot

Vastaajatahon virallinen nimi

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Virpi Dufva

Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

virpi.dufva@valli.fi

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko lain soveltaminen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuussa oleviin tahoihin riittävä (1 §, 4 § 1 kohta)?

Kyllä pääosin

2. Onko lain soveltaminen samanlaisena kaikkiin palveluntuottajiin niiden oikeudellisesta muodosta ja toiminnan tarkoituksesta huolimatta perusteltu ratkaisu (1 §, 4 § 2 kohta)?

Kyllä pääosin

3. Parantavatko palveluntuottajalle ja toiminnalle asetetut edellytykset asiakas- ja potilasturvallisuutta (2 luku, 16 §)?

Kyllä pääosin

4. Vähentääkö palveluntuottajan ja sen palveluyksiköiden erillinen rekisteröinti, palveluyksiköiden siirtokelpoisuus ja riskiperusteinen hyväksymismenettely palveluntuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä (16 §, 21 §)?

Ei kaikilta osin

5. Vähentääkö yhteisen palveluyksikön käyttömahdollisuus palveluntuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä ja parantaako se mahdollisuuksia valvoa toimintaa kokonaisuutena (4 § 6 kohta, 22 §)?

Kyllä pääosin

6. Onko valtuutetun palveluntuottajan käsite ja tehtävät perusteltuja (4 § 6 kohta, 22 §)?

Kyllä pääosin

7. Onko valtuutetun palveluntuottajan käsitteelle muita vaihtoehtoja?

Ei kantaa

8. Onko palvelunjärjestäjän ja palveluntuottajan omavalvontaa koskevat säännökset riittävät (4 luku)?

Kyllä pääosin

9. Ovatko valvontaviranomaisen keinot riittävät asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta (5 luku)?

Kyllä

10. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalaista?

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry (VALLI ry) kiittää lähettämästänne lausuntopyynnöstä. VALLI ry on vuonna 1953 perustettu valtakunnallinen vanhustyön kehittäjä ja edunvalvoja, jolla on tänä päivänä vajaa 70 jäsenyhteisöä ympäri Suomea. VALLI ry työskentelee aktiivisesti yhdessä jäsenyhteisöjensä ja asiantuntijoidensa kanssa paremman vanhuuden puolesta. VALLI ry:n hankkeiden avulla tuetaan ikäihmisten osallisuutta, kehitetään iäkkäiden teknologiavalmiuksia, kannustetaan sukupolvien välistä yhteistyötä ja nuorten hakeutumista alalle. Vaikuttamistoiminnan ja kehittämistoiminnan lisäksi VALLI:ssa on toimintoina ikäteknologiakeskus, Etsivän vanhustyön verkostokeskus sekä Vanhustyön Trainee-ohjelma nuorille.

VALLI ry näkee keskeisenä sen, että vanhojen ihmisten näkökulma, asiakkaiden palaute tulee selkeästi ja julkisesti esiin kunkin palveluyksikön osalta. Myös omavalvontasuunnitelmaan sisällytettynä säännöllisesti kerättävä asiakaspalaute on oltava palveluyksikössä kaikkien asiakkaiden ja läheisten saatavilla. Lisäksi asiakaspalautekooste pitää olla laajemmin saatavilla, jotta palvelupaikkaa hakevatkin voivat paremmin arvioida hoivan laatua. Asiakaspalautetta kerätessä on huolehdittava myös siitä, että ne asiakkaat, joilla ei ole omaisia tai läheisiä, saavat ilmaista objektiivisella tavalla oman mielipiteensä. Tärkeä kysymys on: Suositteletko tätä paikkaa muille? Vanhusneuvostoilla voisi olla rooli toimialueen palveluyksiköiden asiakaspalautekoosteiden käsittelyssä.

VALLI ry näkee hyvänä, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajat ja palveluyksiköt sisältyisivät samaan rekisteriin, jolloin palvelunjärjestäjillä, palveluja käyttävillä asiakkailla ja valvontaviranomaisilla olisi entistä paremmat mahdollisuudet arvioida eri palveluja.

Keskeistä on myös kehittää mekanismi, joka ei rasita liikaa valtuutetun palveluntuottajan hallintoa. Raportointi olisi saatava entistä paremmin keskitetyksi. Eri viranomaiset pyytävät osin päällekkäisiä tietoja, jotka on täytettävä eri järjestelmiin. Tavoiteltavaa olisi se, että eri viranomaiset voisivat saada palveluntuottajan päivitettyt perustiedot yhdestä järjestelmästä niin, ettei samoja tietoja tarvitse toistaa useampaan eri järjestelmään. Näin saataisiin tehostettua raportointia ja tältä osin henkilökunnan työaika vapautuisi toisaalle.

VALLI ry:n mukaan omavalvonta ja sen edelleen kehittäminen on hyvä asia, mutta jatkossakin tarvitaan valvontakäyntejä palveluyksiköissä mm. varmistamaan luvattu laatu. Tärkeää on myös varmistaa valvontaviranomaisten informaatio-ohjauksen riittävä saatavuus, joten valvontaresursseja on oltava riittävästi tähänkin työhön.

VALLI ry katsoo, että keskeistä on saada valvontaa selkeämmäksi ja tasavertaisemmaksi eri puolella maata, sillä alueellisia eroja on vielä. Laatutyöhön ja mittaristoihin on panostettava edelleen, kehittäminen vaatii jatkuvaa työtä. Henkilöstön osalta olisi hyvä kirjata selkeämmin se, että vuokratyövoima hyväksytään henkilöstöksi toisin kuin nykyään.

Dufva Virpi
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry